

NAŠA SKUPNOST

glasilo szcl ljubljana moste-polje

XVI. LETNIK

JANUAR 75

ŠTEVILKA 1

BREZPLAČNO

PRED OBČNIMI ZBORI OSNOVNIH ORGANIZACIJ SINDIKATOV

Sindikalna organiziranost v občini

Te dni potekajo v vseh osnovnih organizacijah sindikata občni zbori ali letne skupščine. ObSS in organizacija ZK Ljubljana Moste-Polje sta pripravila razgovor s predsedniki OOS in sekretarji OOKZ o tem, kako izvesti konkretne naloge, ki smo jih dolžni opraviti v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela. Na razgovoru so sodelovali vsi ali velika večina povabljenih ter sprejeli konkretne zadolžitve in napotke za delo.

Občni zbori so izredno pomembna oblika za vključitev delavcev v organizirano delo sindikata. Letos so povezani z akcijo uresničevanja interesov delavskega razreda na podlagi nove ustave in nedavno sprejetih sklepov kongresov ZSS in ZSJ. Člani OOS na svojih občnih zbora ali letnih skupščinah ocenjujejo dosedanje delo in aktivnost posameznikov, zlasti pa še koliko so uspeli uresničiti določbe nove ustave pri svojem konkretnem delu. Povsod je treba pogledati, kako je s samoupravljanjem, delitvijo dohodka, z varstvom in socialno varnostjo delavcev, s kadrovsko politiko itd. Dosedanje izkušnje, nove ustavne rešitve in naloge, sprejete na 8. kongresu ZSS, kakor tudi zahteve in potrebe v OZD terjajo od nas vseh, da čimprej opravimo ustrezne spremembe v sistemu samoupravljanja. Brez aktivnega sindikata ne more biti dobrega samoupravljanja. Občni zbori in letne skupščine so pomembna akcija tudi v tej smeri.

Poleg letnih delovnih načrtov, ki naj bodo odraz dosedanjih izkušenj in sprejetih sklepov, sprejemajo člani sindikata

na svojih občnih zbora oz. letnih skupščinah tudi nova pravila o organiziranosti in delovanju sindikata. S pravili določajo člani svoje razredne interese, kot so opredeljeni v ustavi, v programskih dokumentih ZK ter v programskih in statutarnih dokumentih sindikatov in zveze sindikatov. Glede na določbe statutarne pogodbe o organiziranosti in delovanju sindikatov in zveze sindikatov, ki je bil sprejet na 8. kongresu ZSS, se delavci združujejo v OOS na osnovi naslednjih načel:

Delavci ustanovijo OOS po pravilu: ena temeljna organizacija združenega dela ali druga samoupravna delovna skupnost — najmanj ena osnovna organizacija sindikata. Če so posamezni deli TOZD ali druge samoupravne delovne skupnosti razmeščeni na različnih mestih na območju ene ali več občin, se ustanovi več OOS. V primeru, da je v eni TOZD zaposlenih več delavcev in se ne morejo naenkrat sestajati, se tudi v tej organizaciji ustanovi več OOS. Kjer bo delovalo več OOS v eni TOZD ali v eni OZD, se OOS povezujejo v konferenco. Kjer pa je zaposlenih premalo delavcev za samostojno

dejavnost sindikata, se ti povežejo s sorodno dejavnostjo in ustanovijo skupno organizacijo sindikata.

V občini Moste-Polje se člani sindikata povezujejo v 15 različnih panog gospodarstva in negospodarstva. Na ravni občine so ustanovljeni sindikalni odbori za tiste panoge, ki imajo več OOS. Trenutno jih imamo osem, predvidevamo pa, da jih bo po občnih zbora najmanj enajst.

Vsi sindikati v občini se povezujejo v svet občinske zveze sindikatov, ki je med skupščinama najvišji organ v občini. Dejavnost sindikata v občini je torej dokaj pestra in naloge posameznih OOS so različne in specifične za posamezna področja.

Člani sindikata neposredno uresničujejo svoje pravice in dolžnosti na zbora, v delegatsko sestavljenih organih, v organizaciji in zunaj nje na različnih področjih sindikalnega in družbenopolitičnega dela. Delegati sindikata so vezani na stališča svoje volilne skupine ali OOS in morajo tej redno poročati o svojem delu. Za delo in izvrševanje nalog pa so še posebej odgovorni članstvu OOS. Vse odločitve sprejemajo de-

lavci, člani sindikata na svojih članskih sestankih, problemskih konferencah ali letnih skupščinah. Vsake štiri leta pa se sestanejo na občnih zbora.

V sindikatu smo z organizirano javno razpravo sodelovali pri oblikovanju nekaterih sistemskih rešitev, zlasti pa pri opredelitvi samouprave organiziranosti in njenih političnih ciljev. Ob tem smo spoznali, da je treba predvsem:

— jasno, razumljivo in dosledno oblikovati določila o vsebini samoupravljanja, da ne bo prihajalo do različnih razlag,

— v samoupravnih aktih delovnih in drugih organizacij natančno opredeliti vlogo sindikata pri razvijanju samoupravljanja,

— organizirano izvajati delavsko in družbeno kontrolo na vseh ravneh združenega dela,

— zagotoviti pravico in dolžnost delavcev, da se konstituirajo v TOZD povsod tam, kjer so v združenem delu za to podani ustavni in zakonski pogoji,

— zagotoviti ustavno pravico ter dolžnost za vzgojo, izobraževanje in usposabljanje delavcev ob delu pa tudi v vseh oblikah rednega šolanja,

— prek zbora udeležencev samoupravnega sporazuma zagotoviti take oblike dela, da bo delavec razpolagal s sredstvi in sadovi svojega dela in da bo nagrajen po vloženem delu,

— opredeliti se za take odločitve, ki bodo zagotavljale enakopraven položaj delavca v temeljnih in drugih OZD.

Z gotovostjo lahko trdimo, da so vsi sindikati v tej fazi ustanavljanja postali učinkovitejši in je dejavnost sindikatov že usmerjena v to, da sodelujejo pri ustanavljanju TOZD, sklepanju samoupravnih sporazumov in družbenih dogovorov, sprejemanju statutarnih in drugih samoupravnih aktov — pa tudi pri njihovem izvajanju. Zato v sindikatih na teh osnovah vodimo politično akcijo in neposredno sodelujemo v vseh procesih. Ob koncu še to: ni bilo malo sindikalnih organizacij, ki so razumele izreden pomen uveljavljanja novih samoupravnih odločitev, še vedno pa imamo opraviti z nerazumevanjem in negativnimi pojavi. Osnovni pogoji za uveljavljanje pozitivnih odločitev so postavljali, po opravljenih občnih zbora pa pričakujemo še mnogo več.

REZI SVETEK

Ob kulturnem prazniku

Žive naj vsi narodi,
ki hrepene dočakat dan,
da, koder sonce hodi,
prepir iz sveta bo pregan,
da rojak
prost bo vsak,
ne vrag, le sosed bo mejak!

Te besede je pred mnogimi leti zapisal naš veliki poet in svobodomislec France Prešeren, čigar obletnice smrti se zopet spominjamo.

Vsestransko afirmacijo pa so ideje našega velikega poeta doživele šele med NOB in v svobodi, ko polno vrednoti njegovo genialno umetnost vse naše delovno ljudstvo.

Vsaokletni kulturni praznik pa nam usmeri tudi pogled nazaj v preteklo leto, kaj je bilo storjenega na področju kulture in kakšni so rezultati. In prav je, da tudi v naši občini naredimo kratek pregled opravljenega dela.

Vsa društva, ki so včlanjena v ZKPO, so redno delovala, tako da smo lahko realizirali vrsto množičnih manifestacij in drugih prireditev. Realizirana je bila XI. občinska revija amaterskih gledaliških skupin, na kateri je sodelovalo 8 skupin, med njimi tudi dijaki VI. gimnazije in člani igralske skupine iz Saturnusa.

V festivalni dvorani je bilo izvedeno VIII. srečanje šolskih mladinskih in otroških pevskih zborov, ki se ga je udeležilo 750 pevcev. Zbora šol Ketteja in Murna ter Jožeta Moškriča sta se uvrstila na prireditev republiškega značaja v Zagorju ob Savi.

Pihalni orkester z Vevč, ki sodi že vrsto let med najboljše tovrstne ansamble v Sloveniji, je priredil vrsto samostojnih koncertov in sodeloval na mnogih drugih prireditvah.

Enako uspešna sta bila tudi harmonikarska orkestra glasbene šole v Mostah, ki je v Pulju ponovno doživel splošno priznanje, in iz Dolskega.

Komisija za likovno dejavnost je v preteklem letu organizirala 9 razstav v Jelovškovi galeriji na Kodeljevem, na katerih je sodelovala vrsta akademskih slikarjev in kiparjev: J. Centa, A. Zaharias, A. Horvat, S. Kumar, M. Cetin, A. Herman, I. Urbančič, J. Trpin, V. Fakin, Debenjak, Bernik, Spacal in drugi. Samostojno razstavo je imel Tone Svetina s skulpturami o vojni, razstavljal je tudi amaterska skupina likovnikov iz Most. Pri tem velja omeniti, da so bili ob otvoritvah razstav izvajani kulturni programi, na katerih so med drugimi sodelovali: trio Lorenz, trio Tartini, oktet Gallus, Rok Klopčič, Mitja Gregorč, Vida Levstikova itd.

Kulturno-estetsko vzgojo na solah v občini že več let načrtno vodijo in se to odraža v ugodnih rezultatih skoro vseh kulturnih društev. Povsod so bili aktivni, dejavnosti je pestra in zanimiva. Omeniti velja zelo dobro pripravljene predstave na VI. gimnaziji, OŠ Ketteja in Murna ter v Sostrem. Kulturno delovanje mladega človeka je izrednega pomena, kar se bo v perspektivi vsekakor pozitivno odrazilo.

V letu 1974 sta bila ustanovljena dva nova mešana pevska zbora, in to v Mostah in Zalogu, kar je bila dolgoletna želja.

Vzporedno z redno dejavnostjo, ki smo jo pravkar našli, pa je potekala kulturna akcija, ki je v preteklem letu polno zaživela. Vodstvo ZKPO je vzpostavilo stike s krajevnimi skupnostmi kar se je ugodno odrazilo v vrsti kulturnih prireditev širom občini, v vseh krajih in vaseh, kjer jih je možno realizirati. V kulturni akciji je sodelovala vrsta kvalitetnih amaterskih ansamblov: 8 zborov, vevški pihalni orkester, folklorni ansambli, dramske skupine, harmonikarji, kitaristi, za postritev in kvaliteto pa so poskrbeli tudi profesionalni umetniki. Nastopil je sestav opere (Don Pasquale), lutkovno gledališče J. Pengov, Bukovčeva, Korošec, Klopčič, Jarc, Miklavc in drugi.

Na topel sprejem je naletel bibliobus, ki že nekaj mesecev redno obiskuje naše vasi in občanom prinaša dobro knjigo. Zanimanje je veliko, s tem pa se je znatno razširil tudi krog bralcev in prijateljev knjige.

S tem se je odprla nova dimenzija v kulturni politiki naše občine. Kultura je v resnici postala last delovnih ljudi, delavcev in kmetov. Zaživela je tudi v najbolj oddaljenih obratnih krajih. Izkazalo se je namreč, da so bili občani naših oddaljenih krajev v vsem svojem obstoju tako rekoč popolnoma odrezani od kvalitete kulture, da z vrhunsko kulturo niso imeli domala nobenega stika. V kulturni akciji pa je bila potrjena tudi teza, da je kultura ena, da se morata prepletati tako profesionalna kot amaterska, vendar s prisotnostjo tendence po kvaliteti. Preprosti delovni ljudje so z neverjetnim zanimanjem in navdušenjem sprejemali kulturne prireditev, zato jim moramo tudi v bodoče nuditi čimveč kulturnih dobrin.

Vseh prireditev v organizaciji ZKPO občine Moste-Polje je bilo v letu 1974 kar 106 — od tega v kulturni akciji 62. V društvih je sodelovalo okrog 300 aktivnih članov, v šolskih kulturnih društvih pa okrog 1000.

Morda velja omeniti, da so tako vodstvo mestne ZKPO kot delegacije Ljubljanskih občin ocenili vse to delo ter ugotovili, da je bil v letu 1974 v Mostah dosežen popoln uspeh ter da je verjetno to način, kako kreirati kulturno politiko v občinah. Zaradi dovolj ugodne situacije bi bilo v prihodnje želeli, da bi se vse oblike in dejavnosti še razširile!

Zeleti bi, da bi čim več naših občanov obiskovalo prireditev naših centralnih kulturnih ustanov (dramo, opero, filharmonijo, galerije, mestno gledališče, muzeje) ter našo Jelovškovo galerijo, po drugi strani pa želimo, da bi se krog aktivnih amaterskih delavcev v društvih znatno razširil, da bi po možnosti ustanovili nova kulturna društva v krajevnih skupnostih in tovarnah, vrste v že obstoječih zbora in društvih pa naj bi se tudi pomnožile. Že omenjeni kulturni akciji bi bilo potrebno zagotoviti kontinuiteto ter nuditi možnost vsem krajevnim skupnostim, da dobe po nekaj prireditvah v sezoni. Tako se bo kulturno življenje v naši občini še bolj razmahnilo, s tem pa se bomo približali zastavljenemu cilju, tj. da bi postali kulturnejši, da bi čimveč ljudi imelo stik s kulturo, saj nas ona zbljuje, plemeniti, kar vse se izraža v boljših medsebojnih odnosih, vse skupaj pa vodi k splošni socialistični humanizaciji.

Prepričani smo, da bo novoustanovljena občinska samoupravna kulturna skupnost — ki je bila pred kratkim ustanovljena in kateri vsi želimo čimveč uspehov pri bodočem delu in odgovornih nalogah — omogočila realizacijo zastavljenih programov.

V tem prepričanju in ob zadovoljstvu nad prehojeno potjo slavimo letos kulturni praznik slovenskega naroda.

M. B.

PRVI STANOVALCI ŽE VSELJENI — Lanska izredno mila zima je omogočila gradbenikom, da so lahko brez zastojev in brez običajnih „zimskih počitnic“ nadaljevali z gradnjo novega Štepanjskega naselja. Tudi letošnja zima jim gre izredno na roke in lahko pričakujemo vselitve nekoliko prej kot sicer. Sploh pa so se prvi stanovanjci že vselili. Več o tem boste lahko brali v naslednji številki Naše skupnosti. Na sliki: Stanovanjski blok, ki je že vseljen in blok, ki čaka na vselitve pomladi.

**SKRBN
PREBERITE
PRILOGO
»DELEGATSKA
TRIBUNA« IN
POŠLJITE
PRIPOMBE
NA OBČINSKO
SKUPŠČINO
MOSTE-POLJE**